

Nr 596.

L a g
om rätt till fiske;

given Stockholms slott den 1 december 1950.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

Om fiske i allmänt vatten.

1 §.

I vatten, som enligt lagen om gräns mot allmänt vattenområde är allmänt vatten, må varje svensk medborgare fiska med rörligt redskap. Fast redskap må, såvitt ej annat följer av 3 §, utsättas i allmänt vatten endast efter tillstånd av myndighet som Konungen bestämmer.

Med fast redskap förstås i denna lag fiskebyggnad, så ock med ledarm försett fiskeredskap, vilket medelst pålar eller tyngder eller annorledes fästes vid botten eller stranden och avses skola kvarstå längre tid än två dygn i följd.

2 §.

Den som äger sådan fiskerätt i enskilt vatten som sägs i 5 § (innehavare av enskild fiskerätt) må ej förvägras tillstånd att från det enskilda vattenet sträcka fast redskap vidare ut i allmänt vatten, såvitt det prövas kunna ske utan men för annan fiskande.

¹ Riksdagens skrivelse 1950: 381.

3 §.

Vid kusten av Norrbottens län, vid kusterna av Kalmar län söder om Kråkelund, vid Blekinge läns östra kust (norr om Torhamnsudde) samt vid Skånes östra och södra kuster må innehavare av enskild fiskerätt även utan myndighets tillstånd sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten, dock ej på större avstånd än tvåhundra meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup vid fastlandet eller vid ö av minst etthundra meters längd.

Vad i första stycket stadgas skall dock beträffande den som stöder sin fiskerätt på avtal, urminnes hävd, dom, skattläggning eller annan särskild grund gälla allenast såvitt det ej strider mot vad som i dylik ordning är bestämt angående fiskerättens omfattning.

4 §.

Den som ej är svensk medborgare må bedriva fiske i allmänt vatten endast efter tillstånd av Konungen. Är han innehavare av enskild fiskerätt, skall han dock i fråga om rätt att från det enskilda vattnet sträcka fast redskap vidare ut i allmänt vatten vara likställd med svensk medborgare.

Om fiske i enskilt vatten.

5 §.

I enskilt vatten må, såvitt ej nedan annat stadgas, fiske bedrivas endast av jordägaren eller den som enligt avtal, urminnes hävd, dom eller skattläggning eller på annan särskild grund äger rätt därtill.

6 §.

Vid kusten av Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Gävleborgs och Uppsala län må varje svensk medborgare i enskilt vatten bedriva fiske med rörligt redskap, dock ej efter lax.

7 §.

Vid kusten av Stockholms och Södermanlands län må varje svensk medborgare i enskilt vatten som har större djup än sex meter bedriva fiske efter strömming och skarpsill med skötar och sillnät, vilka äro att hänföra till rörliga redskap; dock är i Södermanlands län under tiden från och med den 1 april till och med den 30 september strömmings- och skarpsillfisket förbehållet innehavaren av den enskilda fiskerätten intill tvåhundra meter från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd.

8 §.

Vid kusten av Östergötlands län samt av Kalmar län norr om Kråkelund må varje svensk medborgare bedriva fiske efter strömming och skarpsill med skötar och sillnät, vilka äro att hänföra till rörliga redskap, i sådant enskilt vatten som har större djup än sex meter och är beläget på ett avstånd ej understigande tvåhundra meter från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd;

dock är strömmings- och skarpsillfisket förbehållet innehavaren av den enskilda fiskerätten inom följande områden:

Slätbaken, Tränöfjärden och Gropviken jämte angränsande vatten innanför räta linjer Djursö norra udde—fastlandet över sydligaste udden av Lilla Rimmö ävensom Djursö—Yxnö och Norra Finnö—fastlandet över sundens smalaste ställen;

Valdemarsviken innanför en rät linje Stora Ålö—Kvädö, där inloppet är smalast;

Syrсан och Bågviken samt Gudingefjärden innanför räta linjer Björkö—fastlandet över smalaste delen av sundet, Björkö södra udde—sydligaste udden av Lilla Rätö samt västligaste udden av Lilla Rätö—närmaste ställe på fastlandet; ävensom

Gamlebyviken och Lucernafjärden innanför en linje från södra udden av Gränsölandet rätt åt söder.

9 §.

Vid kusterna av Kalmar län söder om Kråkelund samt vid Blekinge läns östra kust (norr om Torhamnsudde) må varje svensk medborgare i enskilt vatten bedriva fiske efter strömming (sill) och skarpsill med skötar och sillnät, vilka äro att hänföra till rörliga redskap, ävensom fiska med tobisnot.

10 §.

I Gotlands län må i havet varje svensk medborgare i enskilt vatten fiska med nät, som är att hänföra till rörligt redskap, ävensom med tobisnot.

11 §.

Vid Blekinge läns södra kust (väster om Torhamnsudde) må varje svensk medborgare med rörligt redskap fiska i enskilt vatten på ett avstånd ej understigande trehundra meter från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd eller, där den stranden följande kurvan för högst tre meters djup går längre ut, utanför denna djupkurva. Med nät, som är att hänföra till rörligt redskap, samt med långrev och tobisnot är fisket fritt ända intill stranden.

12 §.

Vid Skånes östra och södra kuster må varje svensk medborgare fiska i enskilt vatten med rörligt redskap.

13 §.

Vid Skånes västra kust och vid kusten av Hallands län samt Göteborgs och Bohus län må varje svensk medborgare fiska i enskilt vatten; dock är fisket efter ostron förbehållet innehavaren av den enskilda fiskerätten intill tvåhundra meter från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd.

14 §.

Vid alla rikets havskuster må varje svensk medborgare i enskilt vatten fiska med långrev, förutom i den utsträckning som följer av 6 samt 11—13 §§, jämväl eljest i vatten som är minst tjugu meter djupt och som tillika antingen har förbindelse med öppna havet av större bredd än en kilometer, räknat från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd, eller ock är beläget vid Gotland eller Öland eller andra öar, vilka från fastlandet helt skiljas av vatten med sådan förbindelse.

15 §.

Hava å viss ort de fiskande oklandrat och efter gammal sed bedrivit fiske i enskilt vatten vid havskust utöver vad enligt 6—14 §§ är medgivet, skall vad sålunda tillämpats gälla.

Vad nu sagts avser dock icke fiske efter strömming (sill) eller skarpsill.

16 §.

I Vänern må svensk medborgare utan stöd av enskild fiskerätt fiska i enskilt vatten enligt följande särskilda bestämmelser.

1. Fiske med ålrev med dött agn må under tiden från och med den 16 juli till och med den 15 oktober bedrivas efter tillstånd av länsstyrelsen.

Sådant tillstånd må ej meddelas åt annan än den som utövar fiske yrkesmässigt; det må begränsas till ett visst område.

2. Fiske efter siklöja och nors med finmaskad not må, när så finnes, kunna ske utan men för fiskevården, av länsstyrelsen förklaras fritt i visst notvarp, beläget utanför öppen, brant sluttande stenstrand, ävensom i visst annorstädes beläget notvarp, om sådant fiske oklandrat och efter gammal sed fritt bedrivits där.

3. Fiske efter siklöja och nors med finmaskat nät, som är att hänföra till rörligt redskap, är fritt utanför öppen strand på större djup än åtta meter, bestämt efter rådande vattenstånd.

4. I Mariestadsfjärden jämte Östersundet är jämväl i övrigt fiske med rörligt redskap fritt på ett avstånd ej understigande trehundra meter från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd eller, där den stranden följande kurvan för högst tre meters djup går längre ut, utanför denna djupkurva.

5. I Dättern och Brandsfjorden vare de fiskande bibehållna vid det fiske som där oklandrat och efter gammal sed bedrivits.

Närmare föreskrifter angående utövandet av fiske, som avses under 2 och 3, meddelas av länsstyrelsen, vilken ock äger att, på framställning av innehavaren av den enskilda fiskerätten, från det under 3 avsedda fisket undantaga visst område, där siklöja eller nors ej förekommer i större mängd.

17 §.

I Vättern må fiske med utter och drag samt med agnot bedrivas av varje svensk medborgare i enskilt vatten utanför öppen strand.

18 §.

I Mälaren må i Norra Björkfjärden, Prästfjärden, Södra Björkfjärden och Hovgårdsfjärden varje svensk medborgare fiska med rörligt redskap på ett avstånd ej understigande trehundra meter från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd eller, där den stranden följande kurvan för högst tre meters djup går längre ut, utanför denna djupkurva. Vid tillämpningen av vad nu sagts skola nämnda fjärdar anses begränsade mot Gripsholmsviken av räta linjer från Hagskär till närmaste ställen på fastlandet, mot Grönsöfjärden av räta linjer Ringsökälven—Bastlagnö—Ytterholmen över sundens smalaste ställen, mot Ekolsundsviken av räta linjer från Tallholmen till närmaste ställen på fastlandet, mot Kalmarviken av räta linjer från Knuten till närmaste ställen på fastlandet, mot Säbyholmsviken av Smidösunds smalaste del samt mot Långtarmen av en rät linje Dävensö västspets—Munsö nordspets.

19 §.

I Hjälmarén må i Mellanfjärden varje svensk medborgare fiska med rörligt redskap på ett avstånd ej understigande en kilometer från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd.

20 §.

I Storsjön i Jämtland må varje svensk medborgare i enskilt vatten bedriva sikfiske med nät, som är att hänföra till rörligt redskap, på ett avstånd ej understigande trehundra meter från fastlandet eller från ö av minst etthundra meters längd ävensom idka lakfiske med hängryssja (lakstrut).

21 §.

Konungen äger bestämma att fiske enligt föreskrifterna i 6—20 §§ må bedrivas även av den som ej är svensk medborgare.

Särskilda bestämmelser om rätt till fiske i vissa fall.

22 §.

Till förekommande av att fiske som är förbehållet innehavare av enskild fiskerätt hindras eller skadas genom fiske som utövas med stöd av stadgande i 6—9 §§ eller 11 § äger länsstyrelsen meddela erforderliga föreskrifter rörande längden av de redskap som därvid må användas och avståndet mellan dem ävensom stadga förbud mot att utsätta skötar eller nät inom visst avstånd från notvarp som utmärkts med av länsstyrelsen fastställt märke.

Länsstyrelsen må ock i annat fall än i första stycket sägs meddela de föreskrifter som erfordras för att förebygga att fiske med fast redskap som utövas med stöd av enskild fiskerätt hindras eller skadas genom fiske som må bedrivas utan stöd av sådan rätt.

23 §.

Fiske tillhörigt sådan allmänning, som avses i lagen om häradsallmänningar eller lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna, äga de som hava del i allmänningen rätt att nyttja.

Allmänningsfiske som nu nämnts må ock av delägarna utarrenderas för gemensam räkning. Beslut därom fattas i enlighet med gällande föreskrifter om allmänningens förvaltning.

24 §.

Oskiftat fiske ävensom annat fiske som är samfällt för två eller flera fastigheter må nyttjas av fastigheternas ägare efter vad de kunna sämjas. Sämjas de ej, må rätten på ansökan av någon av dem föreskriva huru fisket må nyttjas. Innan sådan föreskrift meddelas skola de övriga ägarna genom särskilda underrättelser av domstolen erhålla tillfälle att yttra sig, såvitt det kan ske utan märklig tidsutdräkt.

Upplåtelse av fiskerätt åt annan än någon av fastigheternas ägare må ej annat än i samband med upplåtelse av jord till brukande göras av en ägare utan de flesta övrigas samtycke. Därvid skola de, som med samäganderätt innehava viss fastighet, tillsammans räknas för en ägare och skall lika så endast en röst beräknas för den som äger flera fastigheter.

Vad i denna paragraf stadgas äger ej tillämpning å fiske som utgör gemensamhetsfiske eller ingår i sådant fiske.

25 §.

Upplåtes jord till brukande, må brukaren nyttja det fiske som hör till jorden, om ej annorlunda avtalas.

26 §.

Om gemensamhetsfiske, om fiske inom nationalpark, så ock om lapparnas rätt till fiske i vissa delar av riket gäller vad särskilt är stadgat.

Om rätt att nyttja annans strand m. m.

27 §.

Fiskande må, när det erfordras för fiskets utövande, beträda annans strand och nyttja den för tillfällig fastgöring eller uppdragning av redskap eller båt, om det kan ske utan förfång för den som innehar stranden. Vad nu sagts om annans strand skall äga motsvarande tillämpning beträffande annans vattenområde, även om den fiskande ej äger fiska där, såvida förfång

ej uppkommer för den som innehar vattenområdet eller har enskild fiskerätt där.

Ändå att förfång uppkommer, må den som vid annans strand yrkesmässigt utövar fiske som må bedrivas utan stöd av enskild fiskerätt, mot ersättning för skada och intrång beträda stranden och nyttja den på sätt i första stycket sägs, när det erfordras för fiskets utövande. Tomt eller plantering må dock tagas i anspråk endast om särskilda skäl föreligga.

Om fiskådra.

28 §.

I vattendrag och sund skall i varje gren där fisken har sitt drev fiskådra finnas i djupaste vattnet. Fiskådran utgör en sjättedel av vattnets bredd vid vanligast förekommande lågt vattenstånd. Där vattendrag med fiskådra mynnar i havet eller utlöper i eller från sjö eller större vattendrag, skall fiskådran med oförändrad bredd sträcka sig vidare trehundra meter ut i djupaste vattnet. Vad sist sagts skall äga motsvarande tillämpning beträffande fiskådra i sund vid dettas ändpunkter.

Länsstyrelsen må efter hörande av rättsägarna och av sakkunnig föreskriva att fiskådran skall gå i annan del av vattnet än i första stycket sägs, om det kan antagas icke lända till märkligt förfång för någon som ej samtyckt till åtgärden.

29 §.

Fiskådra skall lämnas fri från fiskeredskap som kan hindra fiskens gång. Ej heller må i eller vid fiskådra anbringas annan anordning än fiskeredskap, vilken är avsedd och ägnad att avhålla fisken i ådran från att gå fram i denna.

Länsstyrelsen må i visst fall efter hörande av rättsägarna och av sakkunnig medgiva undantag från vad i första stycket sägs, om det kan antagas icke lända till märkligt förfång för någon som ej samtyckt till åtgärden. I fråga om fiskebyggnad eller annan anordning, vars tillåtlighet enligt vattenlagen skall prövas av vattendomstol, skall dock jämväl vad därom är stadgat lända till efterrättelse.

Äger någon särskild rättighet att för fiske stänga fiskådra, skall han njuta den rättigheten till godo.

Om åtgärder mot vanskötsel av fiske.

30 §.

Om innehavare av enskild fiskerätt, i strid med allmänt intresse, uppenbart vansköter fisket genom alltför hård beskattning av fiskbeståndet eller genom underlåtenhet att utnyttja fisket, skall statens fiskeritjänsteman söka träffa överenskommelse med ägaren av den fastighet, till vilken fisket hör, samt, där fiskerätt innehaves av annan, jämväl med denne om fiskets bedrivande. Överenskommelsen skall avfattas skriftligen samt avse viss tid, högst tio år.

31 §.

Kan överenskommelse ej träffas eller fullgöres ej åtagande i överenskommelse, skall fiskeritjänstemannen anmäla förhållandet till länsstyrelsen och därvid ange vilka föreskrifter rörande fiskets bedrivande som enligt hans uppfattning böra meddelas för avhjälpande av vanskötseln. Då sådan anmälan skett, skall länsstyrelsen därom underrätta sakägare som sägs i 30 § med föreläggande av viss tid, inom vilken yttrande i ärendet må avgivas.

nderrättelsen skall delgivas sakägare på sätt om delgivning i rättegång är stadgat.

Sedan yttrande inkommit eller tiden för avgivande av yttrande gått till ända, må länsstyrelsen fastställa de föreskrifter rörande fiskets bedrivande som finnas nödiga för avhjälpande av vanskötseln (fiskeriplan). Vid planens utformning skall hänsyn tagas till det särskilda intresse som sakägare kan hava att själv få bedriva fiske inom visst område, under viss årstid eller efter visst slags fisk. Fiskeriplan skall avse viss tid, högst tio år, och, sedan länsstyrelsens beslut kungjorts i den ordning 41 § stadgar, gälla jämväl mot ny sakägare. Vid fastställande av fiskeriplan äger länsstyrelsen stadga vite för underlåtenhet att följa planen.

Beslut om fiskeriplan må av länsstyrelsen återkallas, när skäl därtill äro.

32 §.

Följer sakägare ej fiskeriplan, ehuru han därom har kännedom, ankommer det på länsstyrelsen att, på yrkande av statens fiskeritjänsteman, utdöma förelagt vite, om det ej med hänsyn till omständigheterna finnes obilligt. Länsstyrelsen må ock stadga nytt vite.

Om vattenstånd.

33 §.

Strandlinjer och vattendjup skola vid tillämpningen av denna lag, om ej annat särskilt angives, bestämmas efter förhållandena vid följande vattenstånd, nämligen

- i havet normalt medelvattenstånd;
- i Väneren 3,60 meter över nedre slusströskeln vid Sjötorp;
- i Vättern 2,97 meter över västra slusströskeln vid Motala;
- i Mälaren 4,2 meter över västra slusströskeln vid Karl Johans torg i Stockholm;
- i Hjälmaren 2,77 meter över södra slusströskeln vid Notholmen; samt
- i Storsjön i Jämtland 292,45 meter över nollplanet i det höjdsystem som ligger till grund för sjöns reglering.

Ansvarsbestämmelser m. m.

34 §.

Bedriver någon utan lov fiske som hör under annans enskilda fiskerätt eller enligt denna lag må utövas endast efter tillstånd av myndighet, dömes för olovligt fiske till dagsböter.

Är brottet med hänsyn till att fisket avsåg särskilt värdefull fisk eller idkades vanemässigt eller i större omfattning att anse som grovt, vare straffet dagsböter, ej under tjugu, eller fängelse i högst sex månader.

35 §.

Den som bryter mot föreskrift, som meddelats av länsstyrelse eller domstol med stöd av 16, 22 eller 24 §, eller anbringar fiskeredskap eller anordning i uppenbar strid med vad som gäller om fiskådra, dömes till straff för olovligt fiske enligt vad i 34 § sägs.

36 §.

Finnes någon hava bedrivit olovligt fiske, skall det fångade eller, där det undergått förskämning eller ej är i behåll, dess värde förklaras förverkat.

Fiskeredskap som använts vid fisket skall ock förklaras helt eller delvis förverkat, såvitt ägaren eller någon som var i hans ställe uppsåtligen för-

övat gärningen eller medverkat därtill och det ej är uppenbart obilligt; finnes redskapet ej i behåll, skall i stället dess värde förklaras förverkat.

Vad nu sagts gäller dock ej mot den som i god tro förvärvat fångsten eller redskapet eller särskild rätt därtill.

37 §.

Ertappas någon å bar gärning, då han bedriver olovligt fiske, eller anträffas redskap för sådant fiske utsatt i vattnet, må av länsstyrelsen eller fiskeristyrelsen förordnad fisketillsynsman samt, där fisket kränker enskild fiskerätt, jämväl vederbörande rättsägare eller hans folk beslagtaga fångsten och redskapet ävensom båt eller annat, som kan antagas äga betydelse för utredning om brottet.

Har egendom tagits i beslag enligt första stycket, skall anmälan därom göras till närmaste polisman, som har att förfara som om han själv gjort beslaget; dock må fångst, som tagits i beslag av innehavaren av enskild fiskerätt eller hans folk, utan anmälan behållas av fiskerättshavaren.

38 §.

Böter och viten som ådömas enligt denna lag, så ock förverkat redskap eller dess värde, tillfalla kronan.

Förverkad fångst eller dess värde tillfaller, om fisket utan intrång i enskild fiskerätt skett i allmänt vatten eller i fiskådra, kronan och eljest den som har den enskilda fiskerätten.

Vite må ej förvandlas till frihetsstraff.

39 §.

Finnes uppenbart att fiskeredskap utsatts eller anordning vidtagits i strid med vad som gäller om fiskådra, och följer ej rättelse genast efter det tillsägelse skett, äger på ansökan av den som lider skada utmätningsmannen i orten att, sedan han med trovärdig person hållit syn på stället, meddela nödig handräckning på den tredskandes bekostnad.

Detsamma skall gälla, om någon begagnar av länsstyrelsen fastställt märke för redskap eller notvarp på sätt som är ägnat att obehörigen avhålla annan från att fiska.

Beröres allmänt fiskeriintresse, må även allmän åklagare, statens fiskeritjänsteman eller av länsstyrelsen eller fiskeristyrelsen förordnad fisketillsynsman göra ansökan om handräckning.

40 §.

Brott varom förmåles i 34 eller 35 § må ej, där det endast kränker enskild fiskerätt, åtalas av allmän åklagare med mindre det av målsägande angives till åtal eller statsåklagaren finner åtal vara ur allmän synpunkt påkallat.

Om besvär m. m.

41 §.

Då beslut som länsstyrelse meddelar enligt denna lag angår så många att avskrift av beslutet ej lämpligen kan tillställas envar av dem, skall beslutet kungöras i kyrkan för den eller de församlingar, där fiskevattnet är beläget, samt tillika anslås i länsstyrelsens lokal och på statsverkets bekostnad tillkännagivas i länskungörelserna ävensom i en eller flera tidningar inom orten; delgivning skall anses hava skett den dag då kungörandet i kyrka ägde rum.

Är någon missnöjd med länsstyrelsens beslut enligt denna lag, må klagan föras hos Konungen genom besvär, vilka skola hava inkommit till jordbruksdepartementet inom två månader efter det klaganden erhöi del av beslutet.

Beslut, som avses i 22, 28 och 29 §§, skola lända till efterrättelse utan hinder av förordning klagan, om ej länsstyrelsen annorlunda förordnar. Om särskilda skäl föreligga, må länsstyrelsen förordna att även beslut, som avses i 31 §, skall lända till omedelbar efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1951.

Genom lagen upphävas

lagen den 27 juni 1896 (nr 42 s. 1) om rätt till fiske; samt

kungörelsen den 17 juni 1932 (nr 241) om utmärkning av notvarp.

Förekommer i lag eller författning hänvisning till lagrum, som ersatts genom bestämmelse i nya lagen, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

Om ersättning av statsmedel för förlust av fiskerätt till följd av nya lagen är särskilt stadgat.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 1 december 1950.

GUSTAF ADOLF.

(L. S.)

(Jordbruksdepartementet.)

G. E. STRÄNG.

